

Andragoški center Slovenije

45. Statistični podatki: Izobrazbena sestava odraslega prebivalstva Slovenije

Opomba:

Informacijo o izobrazbeni sestavi odraslega prebivalstva v Sloveniji iz Popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj za leti 1991 in 2002¹ (glej informacijo številka 4 v InfO-mozaiiku) dopolnjujemo s podatki o izobrazbeni sestavi delovno sposobnih prebivalcev iz Ankete o delovni sili za leto 2010.

Podatke o izobrazbeni sestavi delovno sposobnih prebivalcev, to je prebivalcev starih 15 let in več, lahko pridobimo iz **Ankete o delovni sili (ADS)**² – četrletne raziskave, ki jo izvajajo nacionalni statistični uradi držav članic Unije skladno z navodili Mednarodne organizacije za delo (ILO) in z zahtevami Statističnega urada Evropske unije Eurostata. Anketa o delovni sili je najboljše uradno anketiranje gospodinjstev v Sloveniji. Z njo pridobimo podatke o stanju in spremembah na slovenskem trgu dela - o velikosti, strukturi in značilnostih aktivnega in neaktivnega prebivalstva Slovenije.

V Sloveniji je bilo leta 2010 1.042.000 aktivnih in 718.000 neaktivnih prebivalcev. Med aktivnimi prebivalci je bilo 966.000 delovno aktivnih (od tega 47.000 pomagajočih družinskih članov) in 76.000 brezposelnih oseb. Po podatkih ankete je bilo število delovno aktivnih oseb konstantno, stopnja delovne aktivnosti pa se je gibala med 54,7 % in 55 %. Število samozaposlenih se je v letu 2010 povečevalo, v to obliko zaposlitve je bilo vključenih 12,4 % vseh delovno aktivnih prebivalcev. Povečalo pa se je tudi število neaktivnih prebivalcev, in sicer za 8.000 oseb ali za 1,1 % glede na povprečje predhodnega leta. Med neaktivnimi prebivalci je skoraj 60 % žensk.

Tabela 2: Prebivalstvo po aktivnosti, Slovenija, 2010

	Skupaj	Moški	Ženske
	1000		
Prebivalstvo skupaj	2.048	1.014	1.034
Aktivno prebivalstvo	1.042	566	476
- delovno aktivno prebivalstvo	966	523	443
- brezposelne osebe	76	42	34
Neaktivno prebivalstvo	718	301	418

Vir: SURS

¹ Novi Registrski popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj je bil izveden v letu 2011

² Ker so rezultati ADS ocene, ki temeljijo na verjetnostnem vzorcu, je njihova zanesljivost podvržena vzorčnim napakam (glej metodološka pojasnila za Anketo o delovni sili – http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/07-008-MP.htm).

Tabela 3: Mere aktivnosti prebivalstva, Slovenija, 2010

	Skupaj	Moški	Ženske
	%		
Stopnja brezposelnosti	7,3	7,4	7,1
Stopnja aktivnosti	59,2	65,3	53,3
Stopnja delovne aktivnosti	54,9	60,4	49,5

Vir: SURS

Med delovno sposobnimi prebivalci Slovenije, tj. odraslimi starimi 15 let in več, je bilo največ srednješolsko izobraženih (56,3 %) (dokončana srednješolska izobrazba je v Resoluciji o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v RS (ReNPIO) do leta 2010 (2004) opredeljena kot temeljni izobrazbeni standard). Med srednješolsko izobraženimi je bilo 23,6 % odraslih z dokončano nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo, 32,7 % odraslih pa z dokončano srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo. Med vsemi delovno sposobnimi moškimi je imelo 63 % dokončano srednješolsko izobrazbo, in 50 % med ženskami.

Delež odraslih, ki imajo doseženo samo osnovnošolsko izobrazbo, je še vedno visok in znaša 20,7 % (17,6 % med moškimi in 23,8 % med ženskami). 4,2 % delovno sposobnimi odraslih ni imelo dokončane osnovne šole, med ženskami ni imelo izobrazbe 5,5 % žensk, med moškimi pa 2,9 % moških³. Višješolsko ali visokošolsko izobrazbo je imelo 18,8 % odraslih, med njimi je bilo več žensk (20,8 % žensk in 16,6 % moških).

³ manj natančna ocena

Tabela 2: Prebivalstvo, staro 15 ali več let, po stopnjah dosežene izobrazbe, po starostnih razredih in spolu, 2010 1000

	Skupaj	Starostne skupine (leta)						
		15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75+
Skupaj	1760	240	306	286	322	267	189	149
Brez izobrazbe, nepopolna osnovnošolska	74	4	2M	3M	6	10	19	30
Osnovnošolska	365	96	18	38	56	65	50	43
Nižja poklicna, srednja poklicna	416	25	62	75	99	74	48	33
Srednja strokovna, srednja splošna	575	107	129	93	97	76	43	29
Višješolska, visokošolska	330	8	96	77	64	44	28	14
Moški								
Skupaj	866	128	157	150	164	134	82	53
Brez izobrazbe, nepopolna osnovnošolska	25	3M	1M	2M	3M	5	5	7
Osnovnošolska	152	52	12	20	24	23	13	8
Nižja poklicna, srednja poklicna	264	19	39	47	61	50	31	18
Srednja strokovna, srednja splošna	281	52	69	49	46	36	18	10
Višješolska, visokošolska	144	2M	35	32	30	20	15	9
Ženske								
Skupaj	894	111	150	137	159	134	106	97
Brez izobrazbe, nepopolna osnovnošolska	49	2M	1M	1M	3M	5	13	24
Osnovnošolska	213	44	6	18	32	42	37	35
Nižja poklicna, srednja poklicna	152	6	23	28	38	24	18	15
Srednja strokovna, srednja splošna	294	55	60	44	52	40	25	19
Višješolska, visokošolska	186	5	60	45	35	23	13	5

M-manj natančna ocena

Vir: SURS

Med aktivnim prebivalstvom Slovenije (delovno aktivni prebivalci in brezposelni skupaj) je imelo srednješolsko izobrazbo 60,3 % prebivalcev, 24,8 % je imelo dokončano nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo (17,9 % med ženskami in 30,7 % med moškimi), 35,5 % pa srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo (36,6 % med ženskami in 34,7 % med moškimi).

Med aktivnimi prebivalci z dokončano višjo ali visokošolsko izobrazbo je bilo kar 56,8 % žensk. Delež vseh aktivnih prebivalcev z doseženo višjo ali visokošolsko izobrazbo je znašal 25,4 %, in sicer 20,2 % med moškimi in 31,6 % med ženskami.

13 % aktivnih prebivalcev je imelo dokončano le osnovno šolo (13,2 % med moškimi in 12,8 % med ženskami). Med vsemi aktivnim prebivalstvom z doseženo osnovnošolsko izobrazbo je bilo 45 % žensk. Brez izobrazbe oziroma z nepopolno osnovno šolo je bilo 1,2 % prebivalcev.

Tabela 4: Aktivno prebivalstvo po šolski izobrazbi, po spolu, Slovenija 2010

	1000			%			% žensk
	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske	
Skupaj	1042	566	476	100,0	100,0	100,0	45,7
Brez izobrazbe, nepopolna OŠ	13	7	5	1,2	1,3	1,1	43,5
Osnovnošolska	136	75	61	13,0	13,2	12,8	45,0
Nižja, srednja poklicna	259	173	85	24,8	30,7	17,9	32,9
Srednja strokovna, splošna	370	196	174	35,5	34,7	36,6	47,0
Višja, visokošolska	265	114	150	25,4	20,2	31,6	56,8

Vir: SURS

Med delovno aktivnim prebivalstvom⁴ je bilo v letu 2010 največ oseb z doseženo srednješolsko izobrazbo (60,1 %), in sicer 30,7 % je imela nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo, 35,5 % pa srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo. 26,2 % delovno aktivnega prebivalstva je imelo dokončano višjo ali visoko šolo, 20,9 % med delovno aktivnimi moškimi in 32,5 % med delovno aktivnimi ženskami. Med vsemi delovno aktivnim prebivalstvom z višjo ali visokošolsko izobrazbo je bilo več kot polovica ženskega spola (56,7 %). 12,5 % vseh delovno aktivnih prebivalcev je imelo le osnovnošolsko izobrazbo, 1,1 % pa je bilo brez izobrazbe oziroma ni imelo dokončane osnovne šole.

Tabela 5: Delovno aktivno prebivalstvo po šolski izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2010

	1000			%			% žensk
	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske	
Skupaj	966	523	443	100,0	100,0	100,0	45,8
Brez izobrazbe, nepopolna OŠ	11	6	5	1,1	1,1	1,1	46,9
Osnovnošolska	121	65	55	12,5	12,5	12,5	45,8
Nižja, srednja poklicna	238	160	78	24,6	30,7	17,5	32,6
Srednja strokovna, splošna	343	182	161	35,5	34,7	36,4	46,9
Višja, visokošolska	253	110	144	26,2	20,9	32,5	56,7

Vir: SURS

⁴ **Delovno aktivno prebivalstvo** so osebe, ki so v zadnjem tednu pred anketiranjem opravile kakršno koli delo za plačilo (denarno ali nedenarno), dobiček ali za družinsko blaginjo. Med delovno aktivno prebivalstvo sodijo tudi vse tiste zaposlene ali samozaposlene osebe, ki jih v zadnjem tednu pred anketiranjem ni bilo na delo. Kot delovno aktivne obravnavamo tudi zaposlene osebe, ki so začasni ali trajni presežki, in sicer do prenehanja delovnega razmerja, osebe na porodniškem dopustu ter pomagajoče družinske člane (glej Anketa o delovni sili metodološka pojasnila http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/07-008-MP.htm)

Naraščanje brezposelnosti med aktivnim prebivalstvom se je tudi v letu 2010 nadaljevalo. Med aktivnim prebivalstvom je bilo 76.000 brezposelnih oseb, med njimi kar 44,4 % žensk. Stopnja brezposelnosti je znašala 7,6 % za moške 7,4 %, za ženske 7,1 %.

62 % brezposelnih oseb je imelo srednješolsko izobrazbo, in sicer 27 % nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo, 35,8 % pa jih je imelo končano štiriletno srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo. Skoraj 20 % brezposelnih je imelo končano le osnovno šolo, za približno 2,7 % brezposelnih pa ocenjujejo, da so bili brez ustrezne izobrazbe ali brez dokončane osnovne šole. 15 % brezposelnih oseb je imelo dokončano višjo ali visoko šolo.

Tabela 6: Brezposelne osebe po šolski izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2010

	1000			%			% žensk
	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske	
Skupaj	76	42	34	100,0	100,0	100,0	44,4
Brez izobrazbe, nepopolna OŠ	2M	2M	1M	2,7M	3,7M	1,6M	25,8M
Osnovnošolska	15	9	6	19,7	21,6	17,2	38,8
Nižja, srednja poklicna	20	13	7	27,0	30,8	22,2	36,5
Srednja strokovna, splošna	27	14	13	35,6	32,9	38,9	48,6
Višja, visokošolska	11	5	7	15,0	11,0	20,1	59,3

M-manj natančna ocena

Vir: SURS

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri:

- Aktivno prebivalstvo (po Anketi o delovni sili), Slovenija, 2010 - končni podatki, SURS, Statistične informacije, št. 19, 28. 9. 2011; <http://www.stat.si/doc/statinf/07-si-008-1104.pdf>
- Aktivno prebivalstvo (po Anketi o delovni sili), Slovenija, 2010 - končni podatki, Prva objava, SURS, 7. 4. 2011; http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3809
- Socioekonomske značilnosti prebivalstva (01. 01. 2010) in meddržavnih selivcev (2010), podrobni podatki, Slovenija – končni podatki, SURS, 17.11. 2011; http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4345

